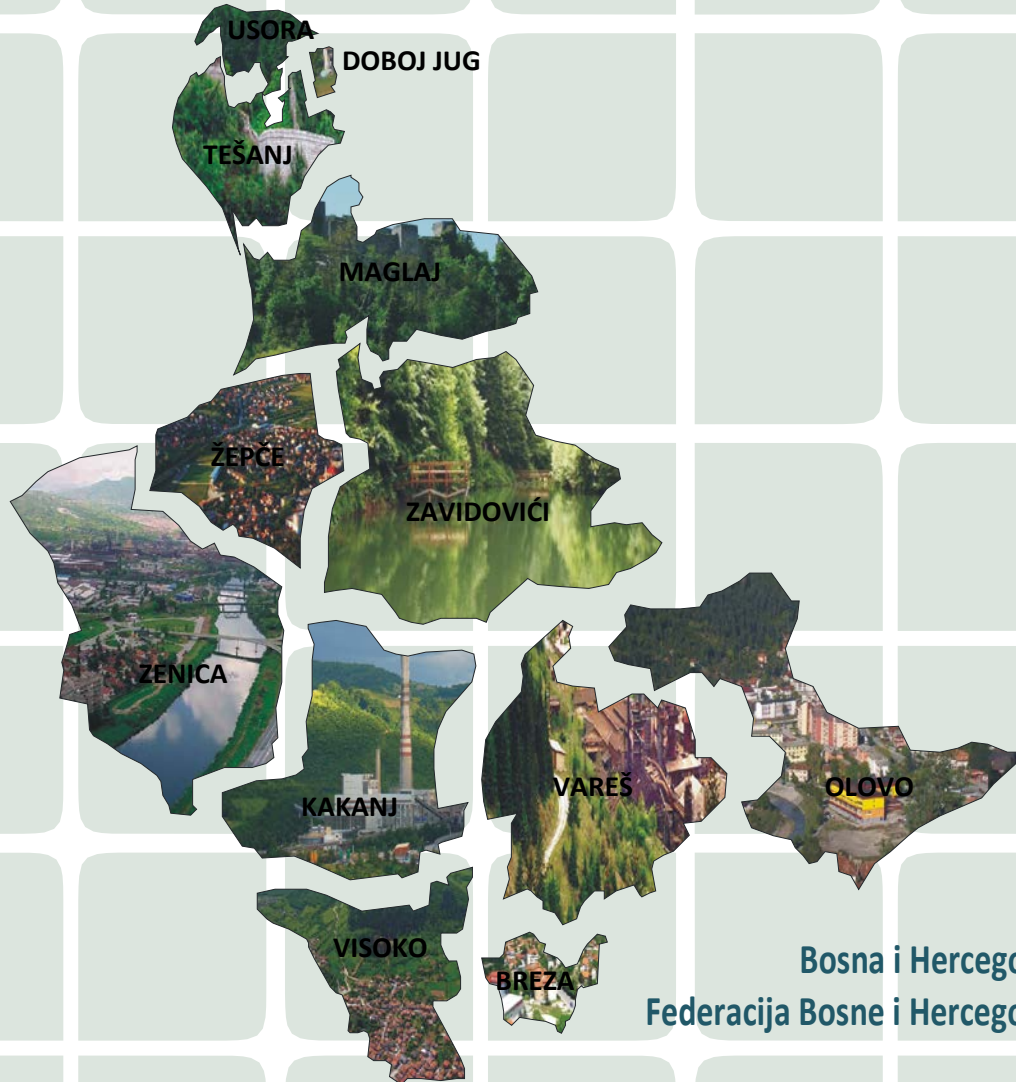

UNIVERZITET U ZENICI
UNIVERSITY OF ZENICA
METALURŠKI INSTITUT "Kemal Kapetanović" ZENICA

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

**KANTONALNI PLAN ZAŠTITE OKOLIŠA
ZA PERIOD 2017.-2025. GODINE
-AKCIONI PLAN-
(NACRT)**

KONTROLNI LIST

KANTONALNI PLAN ZAŠTITE OKOLIŠA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA ZA PERIOD 2017.- 2025.

Naručilac:	Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona
Projekt/Naziv dokumenta:	KANTONALNI EKOLOŠKI AKCIONI PLAN ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA ZA PERIOD 2017. – 2025.
Status dokumenta:	FINALNI
Računovodstvena šifra projekta:	

DATUM	Voditelj projekta:	Direktor:
12.10.2016.	R. prof. dr. sci. Šefket Goletić	doc.dr.Raif Seferović, vođa tima
	POTPIS	POTPIS

Zenica, oktobar 2016. godine

SADRŽAJ

1	UVOD	2
2	AKCIONI PLAN	3
	2.1 Privreda	3
	2.1.1 Energetika	3
	2.1.2 Industrija i rudarstvo.....	6
	2.1.3 Saobraćaj i saobraćajna infrastruktura.....	9
	2.1.4 Turizam i ugostiteljstvo.....	10
	2.2 Javno zdravlje	12
	2.3 Zrak	17
	2.4 Vode	22
	2.5 Zemljište	27
	2.6 Šumski resursi	30
	2.7 Priroda	34
	2.7.1 Kulturno –historijsko naslijeđe	38
	2.8 Upravljanje otpadom	39
	2.9 Buka	44
	2.10 Odgovori politika i finansiranje sistema zaštite okoliša	47
3	PLAN PRAĆENJA I REALIZACIJE KEAP-A	54

1. UVOD

Na osnovu procjene i analize stanja okoliša i indikatora, u okviru svake oblasti, odnosno za svaki resurs, definirani su okolišni problem i dati su prijedlozi za definisanje akcionih planova. Kod utvrđivanja ciljeva (strateških i operativnih) vodilo se računa o vertikalnoj harmonizaciji, odnosno svi ciljevi koji su dati u strategijama i planskim dokumentima za okoliš višeg reda su preuzeti u KEAP Zeničko-dobojskog kantona. Isto tako, definirani su novi ciljevi (strateški i operativni), odnosno određene mjere i aktivnosti koje mogu doprinijeti rješavanju identifikovanih okolinskih problema specifičnih za područje Zeničko-dobojskog kantona. Ovaj akcioni plan u okviru KEAP-a Zeničko-dobojskog kantona se radi za period od 8 godina, odnosno za period 2017.-2025. godina. Akcioni plan za period 2017.-2025. godina je operativni plan i on uključuje sve mjere i aktivnosti koje će doprinijeti rješavanju identifikovanih okolišnih problema.

Za identifikovane probleme u oblastima industrije, energetike, rudarstva, saobraćaja, poljoprivrede i turizma, predviđene su mjere i aktivnosti koje su istovremeno primjenjive za određene resurse (voda, zemljište, zrak, šume i priroda), kao i za oblast upravljanja otpadom. Stoga su te mjere uključene u akcione planove za navedene resurse, odnosno oblasti.

2. AKCIONI PLAN**2.1. PRIVREDA****2.1.1. Energetika**

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: POVEĆANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI I VEĆE KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE					
Operativni cilj 1.1: Stvaranje preduslova za povećanje energetske efikasnosti i veće korištenje obnovljivih izvora energije					
1.1.1.	Instutucionalno jačanje kapaciteta za povećanje energetske efikasnosti i veće korištenje obnovljivih izvora energije	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK	400.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.2.	Izrada planova energetske efikasnosti u javnim objektima	2016.-2020.	Vlada ZDK Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	160.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.3.	Stvaranje preduslova i kreiranje povoljnijeg društvenog ambijenta za ulaganje u povećanje energetske efikasnosti i korištenje obnovljivih izvora energije	Kontinuirano	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, NVO	140.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.4.	Stvaranje preuslova i kreiranje poslovnog i društvenog ambijenta za veću proizvodnju korištenjem energije vjetra	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, NVO	120.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.5.	Stvaranje preuslova i kreiranje poslovnog i društvenog ambijenta za veću proizvodnju korištenjem energije biomase	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, Resorne agencije, NVO	130.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.6.	Stvaranje preuslova i kreiranje poslovnog i društvenog ambijenta za veću proizvodnju korištenjem sunčeve energije	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, NVO	110.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.7.	Podizanje nivoa javne svijesti o efektima poboljšanja energetske efikasnosti i korištenja obnovljivih izvora energije	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, NVO	120.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
Operativni cilj 1.2: Realizacija mjera za povećanje energetske efikasnosti i veće korištenje obnovljivih izvora energije					
1.2.1.	Uvođenje mjera energijske efikasnosti u javnom sektoru u cilju unapređenja energetske karakteristika javnih objekata	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	180.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.2.	Stvaranje finansijskih i drugih olakšica pravnim i fizičkim licima za investicije u obnovljive izvore energije	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK	160.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.3.	Uspostavljanje i primjena EE kriterijuma u javnim nabavkama roba i usluga, kao i kod kupovine i zakupa zgrada	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Privredni subjekti	70.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.2.4.	Implementacija mjera poboljšanja energetske efikasnosti u javnim komunalnim preduzećima lokalnih samouprava i ostalim javnim kompanijama	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije,	220.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.5.	Izrada i realizacija programa energetske učinkovitosti javne rasvjete	2016.-2020.	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije,	400.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.6.	Izrada i realizacija programa zamjene i rekonstrukcije javne toplovodne mreže	2016.-2020.	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	500.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.7.	Monitoring potrošnje toplotne i električne energije u javnom sektoru	Kontinuirano	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Privredni subjekti	120.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.8.	Uvođenje obrazovnih sadržaja o energetskej efikasnosti i obnovljivim izvorima energije u formalne i neformalne obrazovne sisteme	2016.-2018.	Resorna ministarstva ZDK, Opštine u sastavu ZDK,	120.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.9.	Razni oblici medijske i druge promocije o koristi od energetske efikasnosti i proizvodnje energije iz obnovljivih izvorima	2016.-2018.	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, NVO	90.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.10	Izrada studija o povećanju efikasnosti i procjeni uticaja na okoliš malih hidroelektrana, solarnih energana i energana na biomasu za područje ZDK	2016.-2020.	Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	200.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

2.1.2 Industrija i rudarstvo

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1. SMANJENJE ZAGAĐENJA OKOLIŠA					
Operativni cilj 1.1: Stvaranje preduslova za smanjenje zagađenja okoliša					
1.1.1.	Izrada godišnjih operativnih planova na osnovu trenutno važeće-revidirane strategije razvoja ZDK i na osnovu akcionog plana KEAP-a	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK	50.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.2.	Realizacija mjera i aktivnosti iz Strategije privrednog razvoja ZDK sa akcentom na razvoj održive industrijske proizvodnje na principima čistijih tehnologija i načelima energijske efikasnosti	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	80.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.3.	Iznalaženje i primjena stimulaturnih mjera za zamjenu zastarjelih, neekonomičnih i zagađujućih tehnologija sa čistijim tehnologijama (BAT)	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	120.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.4.	Integriranje mjera zaštite okoliša u sistem upravljanja kompanijom / privrednim društvom	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Privredni sistemi	80.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.5.	Uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema i baze podataka svih privrednih subjekata na području ZDK sa posebnim naglaskom na praćenje većih zagađivača	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	120.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.6.	Uvesti kontrolu i obavezno osiguranje dokumentacije o sirovinskom sastavu energenata i to o sadržaju sumpora i drugih kontroliranih parametara	2016-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Ispitni laboratoriji	75.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.7.	Redovni monitoring emisija i uredno vođenje evidencije	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Ispitni laboratoriji	55.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.8.	Usaglašavanje i donošenje efikasne zakonske regulative i obezbjeđivanje uvjeta za njenu dosljednu primjenu	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	120.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.9.	Efikasniji inspeksijski nadzor sa prenosom nadležnosti	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK,	80.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.10.	Prenošenje nadležnosti za velike privredne subjekte s Federacije na kanton (ili uspostavljanje i jačanje koordinacije između različitih nivoa vlasti)	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Opštine u sastavu ZDK	150.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
Operativni cilj 1.2: Šire organizacijske mjere za smanjenje zagađenja okoliša					
1.2.1.	Formiranje klastera po pojedinim industrijskim sektorima (npr. sektor metaloprerađivačke industrije, drvoprerađivačke industrije itd.)	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK	50.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.2.	Normativno urediti obavezu poslodavaca, koji u procesu proizvodnje zagađuju okolinu, o periodičnoj obuci zaposlenika u cilju jačanja svijesti o zaštiti okoline	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije	80.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.2.3.	Normativno urediti i u budžetu predvidjeti sredstva za programe podizanja svijesti građana o zaštiti životne sredine	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, NVO	100.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.4.	Uvesti stimulatívne mjere za razvoj kreativnih industrija	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, NVO	100.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
Operativni cilj 1.3: Rješavanje postojećih problema zagađenja okoliša					
1.3.1.	Organizovanja berze otpada u svrhu ponovne upotrebe i recikliranja korisnih komponenti.	2016.-2020.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, Specijalizovane projektantske organizacije, NVO	100.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

2.1.3 Sabračaj i saobraćajna infrastruktura

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: OPTIMIZACIJA UTICAJA SAOBRAĆAJA NA ZAGAĐENJA OKOLIŠA U ZDK					
Operativni cilj 1.1: Stvaranje preduslova za smanjenje zagađenja okoliša					
1.1.1.	Strožija primjena zakona koji regulišu oblast saobraćaja i saobraćajne infrastrukture, posebno u oblasti tehničke ispravnosti vozila	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, MUP ZDK, Inspeksijske službe	50.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.2.	Obezbjedenje subvencija za čistije vidove javnog prijevoza (željeznica, autobusi sa plinskim pogonom, električna i hibridna vozila, biciklistički saobraćaj),	Kontinuirano	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK	80.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.3.	Obezbjedenje obavezne kontrole emisija izduvnih plinova prilikom tehničke kontrole vozila i vođenje evidencije	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK MUP ZDK, Inspeksijske službe	50.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.4.	Edukacija i jačanje svijesti javnosti	Kontinuirano	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, MUP ZDK, Škole	80.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
Operativni cilj 1.2: Infrastrukturno stvaranje preduslova za smanjenje zagađenja okoliša					
1.2.1.	Uvođenje automatske regulacije saobraćaja i izgradnja raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, MUP ZDK	120.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.2.2.	Kontrola buke i uspostavljanje prirodnih i vještačkih barijera u cilju zaštite od saobraćajne buke (veće pošumljavanje pored puteva posebno pored autoputa A1)	Kontinuirano	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, MUP ZDK	93.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.2.3.	Rekonstrukcija oštećene cestovne i šinske podloge	Kontinuirano	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, MUP ZDK	150.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

2.1.4 Turizam i ugostiteljstvo

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: MINIMIZACIJA UTICAJA TURIZMA I UGOSTITELJSTVA NA ZAGAĐENJA OKOLIŠA U ZDK					
Operativni cilj 1.1: Stvaranje preduslova za smanjenje zagađenja okoliša					
1.1.1.	Izrada i donošenje strategije razvoja turizma na području ZDK	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, TZ ZDK	50.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.2.	Obezbjedeње investiranja u neophodnu infrastrukturu za razvoj turizma	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, TZ ZDK	45.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.3.	Poduzimanje administrativno-upravnih mjera za povećanje površine zaštićenih područja i njihovo korištenje u turističke svrhe	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, TZ ZDK	25.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.4.	Edukacija i jačanje svijesti o značaju I ulozi turizma u razvoju zajednice I povezanosti sa ekologijom	Kontinuirano	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK, Općine u sastavu ZDK, TZ ZDK, Škole	25.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.5.	Potpunije i svrsishodnije korištenje turističkih potencijala i kapaciteta na području ZDK	Kontinuirano	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK Općine u sastavu ZDK, TZ ZDK, Škole	25.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
1.1.6.	Osavremenjivanje turističke ponude i intenzivnije informiranje o turističkim potencijalima i kapacitetima	Kontinuirano	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK Općine u sastavu ZDK, TZ ZDK, Škole	40.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH
Operativni cilj 1.2: Infrastrukturalna ulaganja u turizam kao podloga ekološke održivosti					
1.2.1.	Plansko uređenje i opremanje atraktivnih prirodnih područja	2016.-2018.	Vlada ZDK, Resorna ministarstva ZDK Općine u sastavu ZDK, TZ ZDK	50.000	Evropski grantovi, Budžet ZDK, Budžeti općina, Fond za zaštitu okoliša FBiH

2.2. JAVNO ZDRAVLJE

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1. Sprječavanje rizika po okoliš i zdravlje ljudi					
Operativni cilj 1.1. Povećati obim monitoringa i kontrolu zdravstvene ispravnosti namirnica, vode za piće, rekreacionih voda i predmeta opće upotrebe					
1.1.1.	Osposobiti referalni laboratorij za fizikalno-kemijsku i mikrobiološku analizu vode za piće, hrane i predmeta opće upotrebe u Institutu za zdravlje i sigurnost hrane	2017.-2019.	MZ ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	400.000	Budžet Kantona, Zdravstveni fond ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane, donacije
1.1.2.	Stvaranje uvjeta za povećanje obima sistematskog monitoringa i kontrole zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće upotrebe u cilju zaštite zdravlja stanovništva	Kontinuirano	MZ ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici, KUIP ZDK	350.000	Zdravstveni fond ZDK, proizvođači, distributeri i uvoznici hrane
1.1.3.	Obezbijediti redovan nadzor nad zdravstvenom ispravnošću vode iz lokalnih vodovoda, bunara, kaptiranih i nekaptiranih izvora, te rekreacionih voda	Kontinuirano	Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici, KUIP ZDK	150.000	Zdravstveni fond ZDK, proizvođači, distributeri i uvoznici hrane
1.1.4.	Redovno obavještavati javnost o rezultatima monitoringa i javno-zdravstvene kontrole vode za piće, hrane, predmeta opće upotrebe i rekreacionih voda	Kontinuirano	Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	10.000	Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici
1.1.5.	Uspostaviti jedinstven registar vodoopskrbnih objekata na području Ze-do kantona	2017.-2020.	MPŠiV ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane i općine	80.000	Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Operativni cilj 1.2. Poboljšati opće higijensko-sanitarne, zdravstvene i ekološke uvjete na javnim površinama					
1.2.1.	Osigurati dovoljno financijskih sredstava za redovnu preventivnu sistematsku deratizaciju cjelokupnog područja Kantona	Kontinuirano	MZ ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici, općine	120.000	Budžet Kantona, općine
1.2.2.	Osigurati financijska sredstva za uklanjanje pasa lotalica	Kontinuirano	MPŠiV, MZ ZDK, općine	600.000	Budžet Kantona, donacije, općine
1.2.3.	Obezbijediti redovno održavanje i obnavljanje zelenih površina, kao i kvalitetno čišćenje javnih površina u urbanim zonama	Kontinuirano	Općine, nadležne kantonalne i općinske inspeksijske službe	Po posebnom predračunu	Budžet općina i Kantona
1.2.4.	Monitoring nad realizacijom adekvatnih higijensko- sanitarnih uvjeta na javnim površinama	Kontinuirano	Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	Po posebnom predračunu	Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.2.5.	Efikasan rad inspekcije i dosljedno provođenje zakonske regulative vezane za održavanje optimalnih općih higijensko-sanitarnih uvjeta u cilju zaštite zdravlja stanovništva	Kontinuirano	MZ ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane, nadležne kantonalne i općinske inspekcije	-	Budžet Kantona i općina
1.2.6.	Podizanje nivoa javne svijesti stanovništva o neophodnosti ostvarivanja higijensko-sanitarnih i ekoloških uvjeta u cilju poboljšanja općih zdravstvenih uvjeta i zaštite zdravlja stanovništva realizacijom adekvatnih edukativnih programa, sa izradom i distribucijom adekvatnog edukativno-informativnog materijala	Kontinuirano	MZ ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane	30.000 / god.	Budžet Kantona, Institut za zdravlje i sigurnost hrane
Operativni cilj 1.3. Spriječiti pojavu bolesti zbog konzumiranja neispravne hrane i vode					
1.3.1.	Intenzivniji, obimniji i efikasniji inspekcijski nadzor i kontrola hrane, vode za piće i predmeta opće upotrebe	Kontinuirano	Nadležne Kantonalne i općinske inspekcije, Institut za zdravlje i sigurnost hrane	-	Budžet Kantona i općina
Operativni cilj 1.4. Preveniranje pojave zoonoza					
1.4.1.	Praćenje zdravlja životinja u cilju preveniranja pojave zoonoza	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane, KUIP ZDK	30.000 / god.	Budžet Kantona, Zdravstveni fond ZDK
1.4.2.	Osposobiti referalni laboratorij za dijagnostička ispitivanja (bakteriološka, serološka, virusološka, parazitološka, kemijska, biokemijska, fizikalna, patološka i radiološka) u Institutu za zdravlje i sigurnost hrane	2017.-2019.	MPŠiV ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	300.000	Budžet Kantona, Zdravstveni fond ZDK, donacije

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.4.3.	Sprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja i zaštite ljudi od zoonoza	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane	50.000 /god.	Budžet Kantona, Zdravstveni fond ZDK
1.4.4.	Edukacija i osposobljavanja vlasnika i držalaca životinja u oblasti zaštite zdravlja i dobrobiti životinja, te zaštite zdravlja ljudi na osnovu programa preveniranja zoonoza	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	20.000 /god.	Budžet Kantona, Zdravstveni fond ZDK, donacije
Operativni cilj 1.5. Jačanje sistema javnog zdravstva					
1.5.1.	Izrada i realizacija plana za jačanje sistema javnog zdravstva u svrhu poboljšanja stanja zdravstvene zaštite stanovništva	2017.-2018.	MZ ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane, Zdravstveni fond ZDK	100.000	Budžet Kantona, donacije
1.5.2.	Jačanje sistema jedinstvenog nadzora, prijavljivanja i praćenje određenih bolesti vezanih za stanje kvaliteta okoliša	Kontinuirano	MZ ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	Po posebnom predračunu	Budžet Kantona, donacije
1.5.3.	Izrada i realizacija plana preventivnih aktivnosti u svrhu zaštite zdravlja životinja i zaštite zdravlja ljudi kao završne karike u lancu ishrane	2018.-2020.	MPŠiV ZDK, MZ ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	60.000	Budžet Kantona, donacije
1.5.4.	Uspostaviti kvalitetan informacijski sistem javnog zdravstva koji će omogućiti brzu razmjenu informacija i podataka o zdravstvenoj ispravnosti namirnica, vode za piće, hrane i živežnih namirnica, te predmeta opće upotrebe	2018.-2019.	MZ ZDK, Zdravstveni fond ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	Po posebnom predračunu	Budžet Kantona, Zdravstveni fond ZDK, donacije

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.5.5.	Povezivanje informacionih sistema javnog zdravstva sa okolišnim informacionim sistemima u Ze-do kantonu i Federaciji BiH	2018.-2020.	MZ ZDK, Zdravstveni fond ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici	Po posebnom predračunu	Budžet Kantona, Zdravstveni fond ZDK, donacije
1.5.6.	Podsticanje multidisciplinarnih istraživanja kako bi se što kvalitetnije sagledale zakonitosti u cilju boljih predviđanja o uticaju rizikofaktora okoliša na pojavu i učestalost bolesti koje su uzrokovane utjecajima onečišćenog i zagađenog okoliša	Kontinuirano	MZ ZDK, Zdravstveni fond ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici		Budžet Kantona, Zdravstveni fond ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane u Zenici, donacije

2.3 UPRAVLJANJE KVALITETOM ZRAKA

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: Obezbijediti kvalitet zraka u skladu sa propisanim standardima i upravljanje kvalitetom zraka u skladu sa zakonskim propisima					
Operativni cilj 1.1: Kontrola i smanjenje emisije u zrak					
1.1.1.	Jačanje inspeksijskog nadzora u oblasti kontrole emisija u zrak u svrhu obezbjeđenja efikasnog rada inspeksijskih službi (edukacija i povećanje broja izvršilaca)	2017.-2020.	KUIP ZDK u saradnji sa Centrom za monitoring okoliša ZDK	95 000	Budžet Kantona
1.1.2.	Podrška inspeksijskom nadzoru za efikasan i transparentan rad inspekcije i dosljedno provođenje zakona i zakonskih propisa u kontroli (smanjenju) i ograničenju emisija u zrak	Kontinuirano	KUIP ZDK u saradnji sa Centrom za monitoring okoliša ZDK	15 000/god.	Budžet Kantona
1.1.3.	Smanjiti upotrebu čvrstih i tečnih fosilnih goriva lošijeg kvaliteta (sa većim sadržajem sumpora i pepela) efikasnijim inspeksijskim mjerama vezanim za ograničenje prodaje i korištenja u cilju smanjenja emisija u skladu sa emisionim standardima i važećim propisim	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK, KUIP ZDK	20 000/god.	Budžet Kantona
1.1.4.	Prostornim i urbanističkim planovima i drugim planskim dokumentima ograničiti i kontrolisati izgradnju svih izvora zagađivanja naročito u urbanim sredinama u cilju smanjivanja emisija ispod propisanih graničnih vrijednosti i zaštite propisanog kvaliteta zraka	2018.-2020.	Kantonalni zavod za prostorno uređenje sa Centrom za monitoring okoliša ZDK	40 000	Fond za zaštitu okoliša FBiH donacije, Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.5.	Izgradnja i proširenje mreže (sistema) daljinskog grijanja u urbanim područjima u cilju povećanja energetske efikasnosti, te povećanja komfora grijanja i smanjivanja emisija u zrak	Kontinuirano	Općine i Mjesne zajednice	Prema posebnim predračunima	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, Fondovi za energetske efikasnost
1.1.6.	Primjenom stimulativnih i administrativno-pravnih mjera obezbijediti poticaje za korištenje obnovljivih izvora energije za grijanje (geotermalna, solarna, bio-masa gdje je primjenljivo i sl) u cilju smanjivanja emisija ispod propisanih graničnih vrijednosti i zaštite kvaliteta zraka	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK	150 000 KM/god	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, donacije, raspoloživi evropski fondovi
1.1.7.	Efikasnijim inspekcijskim nadzorom obezbijediti adekvatno i zadovoljavajuće održavanje energetskih i industrijskih postrojenja, posebno one opreme od koje zavisi emisija zagađujućih materija u zrak u cilju obezbjeđenja smanjivanja emisija ispod propisanih graničnih vrijednosti	Kontinuirano	KUIP ZDK	-	Budžet Kantona
1.1.8.	Redovan monitoring emisija iz industrijskih i termoenergetskih postrojenja u skladu sa zakonskim propisima	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK, Vlasnici i korisnici postrojenja	-	Vlasnici i korisnici industrijskih i termoenergetskih postrojenja
1.1.9.	Urbanističko-tehničkim uvjetima za odobravanje lokacije za izgradnju objekata obavezno usloviti tehničke mjere i uslove za ispuštanje zagađujuće materije u zrak	Kontinuirano	Nadležni zavodi za prostorno uređenje u saradnji sa Centrom za monitoring okoliša ZDK	-	Budžet Kantona, općine
1.1.10.	Edukacija građana i podizanje nivoa javne svijesti o stanju kvaliteta zraka, štetnostima pojedinih polutanata i mogućnosti smanjenja emisija (kućna ložišta, spaljivanje otpada, saobraćaj i dr.)	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK	10 000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.11.	Obavezna i neovisna kontrola ispusnih plinova iz motornih vozila (tehnički pregled) u cilju kontrole i smanjivanja emisija iz cestovnog saobraćaja i usaglašavanje prikupljenih podataka te povezivanje sa bazom podataka registra zagađivača	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK, Ovlašteni servisi za tehnički pregledi vozila	-	Vlasnici motorinih vozila
1.1.12.	Izrada registra zagađivača zraka na području Kantona	2017.	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK	150 000	Budžet Kantona, donacije
1.1.13.	Popunjavanje i ažuriranje registra zagađivanja zraka u mreži 0,5X0,5 km i izvještavanje svih potencijalnih korisnika.	Kontinuirano (od 2018. nakon uspostave Registra zagađivača)	MPUPKiZO ZDK, uz implementaciju putem Centara za monitoring okoliša ZDK	200 000 KM/god	Fond za zaštitu okoliša FBiH, donacije, Budžet Kantona
Operativni cilj 1.2: Upravljanje kvalitetom zraka u cilju obezbjeđenja njegovog propisanog kvaliteta i zaštite zdravlja stanovništva					
1.2.1.	Osnivanje Centra za monitoring okoliša Ze-do kantona u okviru Metalurškog instituta „Kemal Kapetanović“ Zenica Univerziteta u Zenici	2017.	MPUPKiZO ZDK, Univerzitet u Zenici OJ Metalurški institut „Kemal Kapetanović“ Zenica	10.000	Budžet Kantona
1.2.2.	Izrada ciljanog atmosfersko-kemijskog modela za praćenje disperzije, prijenosa i taloženja onečišćujućih tvari na razmatranom području radi razlučivanja doprinosa pojedinih izvora i utvrđivanja potrebnih mjera sanacije postojećih emisijskih izvora u Ze do kantonu	2017.-2025.	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK u saradnji sa Federalnim institucijama i Općinama	1 000 000	Evropski fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, općine, donacije
1.2.3.	Uspostavljanje sistema automatskog monitoringa kvaliteta zraka (mreže automatskih mjernih stanica) na području Ze-do kantona i njegovo uvezivanje u federalnu mrežu monitoringa kvaliteta zraka	2017.-2020.	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK u saradnji sa Federalnim institucijama i Općinama	1 000 000	Evropski fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, općine, donacije

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.2.4.	Uspostava analitičkog laboratorija za podršku sistemu automatskog monitoringa kvaliteta zraka na području Ze-do kantona	2017.-2020.	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK u saradnji sa Federalnim institucijama i Općinama	600 000	Evropski fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, općine, donacije
1.2.5.	Uspostavljanje sistema upravljanja kvalitetom zraka na području Ze do kantona kroz jačanje Centra za monitoring okoliša ZDK za poslove upravljanja kvalitetom zraka, stvaranja zakonskih preduslova za upravljanje kvalitetom zraka i izmjenu postojeće zakonske regulative	2017.-2019.	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša u saradnji sa Federalnim institucijama i Općinama	200 000	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, općine, donacije
1.2.6.	Obezbjedenje funkcionisanja sistema upravljanja kvalitetom zraka na području Kantona, izrada stručnih izvještaja i redovno obavještavanje građana o stanju kvaliteta zraka i preduzimanju adekvatnih mjera za smanjenje emisija u slučaju epizoda sa visokim koncentracijama polutanata u zraku	Kontinuirano nakon uspostave sistema upravljanja kvalitetom zraka	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK	200 000 KM/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, općine, donacije
1.2.7.	Obezbjedenje funkcionisanja sistema automatskog monitoringa kvaliteta na području Kantona, izrada stručnih izvještaja i redovno obavještavanje građana o stanju kvaliteta zraka i preduzimanju adekvatnih mjera za smanjenje emisija u slučaju epizoda sa visokim koncentracijama polutanata u zraku	Kontinuirano nakon uspostave sistema upravljanja kvalitetom zraka	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK	300 000 KM/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, općine, donacije
1.2.8.	Uvođenje standarda BAS EN ISO 17025 u sve segmente monitoringa kvaliteta zraka i emisija i akreditacija prema navedenom standardu, a u cilju dobijanja validnih i zakonom priznatim vrijednostima.	2017.-2019.	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK	70 000 KM/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, općine, donacije

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.2.9.	Troškovi održavanja akreditacija kalibracionog i ispitnog laboratorija.	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK	50 000 KM/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, općine, donacije

2.4 .VODE

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
KORIŠTENJE VODA					
Strateški cilj 1: Povećanje obuhvata i poboljšanje javnog vodosnabdijevanja					
Operativni cilj 1.1: Povećanje obuhvata javnim vodovodnim sistemima sa sadašnjih 70 % na 80 %					
1.1.1.	Proširenje obuhvata javnog vodosnabdijevanja prema rubnim područjima (do % 80 pokrivenosti stanovništva)	2025.	MPŠiV ZDK, općine, komunalna preduzeća	600.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.2.	Uvezivanje lokalnih vodovoda u javne sisteme vodosnabdijevanja i njihovo stavljanje pod punu kontrolu	2025.	MPŠiV ZDK, općine, komunalna preduzeća	250.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
Operativni cilj 1.2. Smanjenje gubitaka u javnim vodovodnim sistemima za oko 15 %					
1.2.1.	Zamjena dotrajalih cijevi, kao i sanacija dotrajalih objekata u vodovodnim sistemima u općinama	2025.	MPŠiV ZDK, općine, komunalna preduzeća	300.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.2.2.	Edukacija stanovništva i privrede koja koristi vodu za piće o potrebi racionalizacije njene potrošnje	2020.	MPŠiV ZDK, općine, komunalna preduzeća	25.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
Operativni cilj 1.3: Racionalno korištenje, zaštita, unaprjeđenje stanja i očuvanje vodnih resursa koji se koriste ili se planiraju koristiti za potrebe javnog vodosnabdijevanja					
1.3.1.	Provođenje tehničkih i administrativnih mjera zaštite izvorišta u skladu sa Zakonom o vodama i podzakonskim aktima	2025.	MPViŠ ZDK, općine, komunalna preduzeća	60.000/god.	Budžet Kantona, općine
1.3.2.	Kontinuirano provođenje istražnih radova u cilju zaštite i analize postojećih i potencijalnih vodnih resursa sa aspekta korištenja za potrebe vodosnabdijevanja	2025.	MPViŠ ZDK, općine, komunalna preduzeća	25.000/god.	Budžet Kantona, općine

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.3.3.	Kontinuirano i sistemsko praćenje kvaliteta vode za piće u javnim sistemima vodosnabdijevanja i kvaliteta vode na lokalnim izvoristima i vodovodima	2025.	MPViŠ ZDK, Zavod za javno zdravstvo ZDK, općine	70.000/god	Budžet Kantona, općine
Strateški cilj 2: Osiguranje uvjeta za održivo korištenje voda u oblastima čiji razvoj ovisi od interesa tržišta					
Operativni cilj 2.1: Očuvanje vodnih resursa, po osnovama uvjeta korištenja i zaštite iz Zakona o vodama FBiH, u skladu sa očekivanim potrebama za vodom u oblastima čiji razvoj ovisi od interesa tržišta i općeg ekonomskog napretka					
2.1.1.	Industrija: Poticaj primjeni povoljnih tehnoloških procesa u proizvodnji kojima se postižu značajne uštede vode	2025.	Nadležna kantonalna ministarstava	100.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
2.1.2.	Ribarstvo: Izrada planova I studija o razvoju ribarstva u smislu toplovodnih i hladnovodnih ribnjaka, te razvoju kaveznog uzgoja u Kantonu	2025.	Nadležna kantonalna ministarstava	20.000/god.	Budžet Kantona
2.1.3.	Sport i rekreacija: Identificiranje lokaliteta pogodnih za razvoj sportova i rekreacije na vodi; definiranje načina i modela korištenja istih	2025.	AVP Sava, nadležna kantonalna ministarstva, općine	25.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
2.1.4.	Mineralne I geotermalne vode: Nastavak provođenja istražnih radova sa izradom planova o dugoročnom korištenju i provođenju mjera zaštite ovih voda	2025.	MPViŠ ZDK,	25.000/god.	Budžet Kantona
2.1.5.	Energetika: Aktivno učešće u planiranju i izgradnji hidroenergetskih objekata	2025.	Nadležna kantonalna ministarstava	-	Budžet Kantona

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
ZAŠTITA VODA					
Strateški cilj 3: Postizanje i održavanje dobrog stanja površinskih i podzemnih voda radi zaštite akvatične flore i faune i potreba korisnika voda					
Operativni cilj 3.1: Izgradnja sistema za prikupljanje, odvođenje i tretman otpadnih voda za naselja ispod 2000 stanovnika					
3.1.1.	Izrada smjernica, definiranje normi i izgradnja kanalizacionih sistema i postrojenja za tretman otpadnih voda za oko 25 % stanovnika koji žive u naseljima do 2.000 stanovnika	2025.	Kanton i općine u suradnji sa MPViŠ ZDK i AVP Sava	600.000/god.	Međunarodni i domaći fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
Operativni cilj 3.2: Smanjenje tereta zagađenja od urbanih/sanitarnih otpadnih voda					
3.2.1.	Povećanje stepena obuhvaćenosti stanovništva kanalizacionim sistemima (do 70% stanovništva) i izgradnja odgovarajućih postrojenja za tretman voda: Naselja sa 2.000-10.000 ES; Naselja sa 10.000-15.000 ES; Naselja preko 15.000 ES	2025.	Kanton, općine, JKP u suradnji sa MPViŠ ZDK, AVP Sava	600.000/god.	Međunarodni i domaći fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
3.2.2.	Izgradnja vodonepropusnih septičkih jama i stavljanje pod kontrolu zagađenja koje potiče iz jama	2025.	Kanton i općine	60.000/god.	Budžeti Kantona i općina
Operativni cilj 3.3: Smanjenje emisije štetnih i toksičnih materija koje produciraju pojedini industrijski zagađivači kroz uspostavljanje sistema dozvoljenog ispuštanja i principa zagađivač plaća					
3.3.1.	Unaprijediti multisektorsku saradnju na nivou Kantona kroz izdavanje vodnih akata i okolišnih dozvola	2017.	Nadležna kantonalna ministarstva	-	Budžet Kantona
Operativni cilj 3.4: Smanjenje količina zagađenja koje dopijeva u površinske i podzemne vode sa uređenih i divljih deponija krutog otpada					
3.4.1.	Kontinuirano uklanjanje divljih deponija smeća i otpadnog materijala iz zona koje imaju negativan utjecaj na površinske i podzemne vode	2018.	Kanton i općine i u suradnji sa nadležnim ministarstvima	50.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Operativni cilj 3.5: Smanjenje zagađenja od aktivnosti vezanih za upravljanje šumama					
3.5.1.	Učestvovanje u donošenju šumsko-privrednih osnova kao planskih dokumenata koji u sebi sadrže i način korištenja šumskih resursa/prostora na područjima gdje postoji zajednički interes korisnika voda i organa koji gazduju šumama	2020.	MPViŠ ZDK u suradnji sa AVP Sava	-	Budžet Kantona
3.5.2.	Provođenje multidisciplinarnih istraživanja/izrada studija radi utvrđivanja utjecaja vezanih za upravljanje šumama na kvalitativno-kvantitativni režim voda	2020.	MPVŠ ZDK u suradnji sa AVP Sava i općinama	30.000/god.	Budžeti Kantona i općina
Operativni cilj 3.6: Uspostavljanje zaštićenih područja u skladu sa ZOV-om FBiH					
3.6.1.	Uspostavljanje, tehničko i administrativno, zona sanitarne zaštite izvorišta za piće javnih i lokalnih vodovoda čiji kapacitet prelazi 10 m ³ /dan, u skladu sa usvojenim odlukama o zaštiti izvorišta	2020.	Kanton i općine u saradnji sa MPViŠ ZDK i AVP Sava	60.000/god.	Budžeti Kantona i općina
ZAŠTITA OD VODA					
Strateški cilj 4: Smanjenje rizika pri ekstremnim hidrološkim pojavama					
Operativni cilj 4.1: Obnova i sanacija postojećih, te izgradnja i održavanje sistema zaštitnih vodnih objekata u cilju povećanja stepena sigurnosti odbrane od poplava					
4.1.1.	Rekonstrukcija postojećih objekata zaštite od poplava do potrebnog nivoa zaštite koji odgovara značaju branjenog prostora i obimu štete koja bi mogla nastati eventualnom poplavom velikim vodama određenog ranga pojave	2020.	MPViŠ ZDK sa AVP Sava, općine	60.000/god	Međunarodni i domaći fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, AVP Sava, Budžet Kantona i općina
4.1.2.	Izgradnja zaštitnih objekata od velikih voda na ugroženim područjima po prioritetima	2025.		600.000/god	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, AVP Sava, Budžet Kantona i općina

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
4.1.3.	Osiguranje funkcionalnosti postojećih zaštitnih objekata od štetnog djelovanja voda	2025.		60.000/god	Budžeti Kantona i općina
4.1.4.	Koordinirano djelovanje sektora voda i poljoprivrede radi revitaliziranja postojećih melioracionih sistema, te omogućavanje njihovog razvoja u skladu sa planovima i potrebama poljoprivrednih potrošača i potrebama zaštite naselja od negativnih utjecaja unutrašnjih voda	2020.	MPViŠ ZDK, Kanton i općine, ostali korisnici zemljišta	-	Budžeti Kantona i općina
Operativni cilj 4.2: Izrada i donošenje Planova za zaštitu od štetnog djelovanja voda					
4.2.1.	Izrada i provođenje operativnih planova odbrane od poplave i leda - Inoviranje i dopuna Kantonalnog operativnog plana odbrane od poplava	2018.	MPViŠ ZDK, AVP Sava, KUCZ, općine	40.000/god.	Budžeti Kantona i općina
4.2.2.	Koordiniranje rada specijalističkih službi (meteorološke, korisnika akumulacija, prostornih planera, službi za zaštitu i spašavanje) kao i jedinica lokalne uprave, poljoprivrednika, ekologa, šumara, nevladinih organizacija, poduzetnika, građana i medija	2025.	MPViŠ ZDK, AVP Sava, KUCZ, općine	15.000/god.	Budžet Kantona i općina
4.2.3.	Provođenje općih protuerozionih mjera što podrazumijeva: legislativne mjere, inoviranje karata erozije, praćenje erozionih procesa, edukaciju stanovništva, integriranje problematike zaštite od erozije u prostorne planove i šumske osnove	2025.	MPViŠ ZDK, AVP Sava, KUCZ, općine	60.000/god.	Budžet Kantona i općina
4.2.4.	Sanacija šteta od erozije	2015.-2025.	MPViŠ ZDK, AVP Sava, KUCZ, općine	120.000/god.	Budžeti Kantona i općina

2.5. ZEMLJIŠTE

R.br.	Mjera	Vrijeme realizacije	Odgovornost	Iznos sredstava (tisuća)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: Stvoriti uvjete za prostorno uravnotežen socio-ekonomski razvoj					
Operativni cilj 1.1: Ojačati plansko-regulatorni okvir za zaštitu zemljišta					
1.1.1.	Izrada i usklađivanje prostorno-planske dokumentacije uz poštivanje racionalnog principa korištenja zemljišta	2017.-2018.	MPUPKiZO ZDK, MPŠiV ZDK i općine	25.000	Budžet Kantona i općina
1.1.2.	Izraditi plana unapređenja i zaštite kvaliteta poljoprivrednog zemljišta na području Kantona	2017.-2018.	MPŠiV ZDK, općine	50.000	Bužeti FBiH i Kantona
1.1.3.	Izrada plana remedijacije kontaminiranih i devastiranih zemljišta	2017.-2018.	MPUPKiZO ZDK, MPŠiV ZDK	25.000	Budžet FBiH, Kantona i općina
1.1.4.	Izrada plana sanacije erodibilnih područja i zaštite zemljišta od erozije	2018.-2019.	MPUPiPKiZO ZDK, MPŠiV ZDK	30.000	Budžet Kantona i općina
1.1.5.	Donošenje propisa o prenamjeni poljoprivrednog zemljišta u građevinsko na kantonalnom nivou	2018.-2019.	MPŠiV ZDK, MPUPPKiZO ZDK	-	-
Operativni cilj 1.2.: Doprinijeti razvoju ruralnih područja					
1.2.1.	Promoviranje održivog upravljanja livadama i pašnjacima (jačanje svijesti lokalnog stanovništva)	2018.-2022.	MPŠiV ZDK	10.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH Budžet Kantona
1.2.2.	Uspostava i poticaji postojećim šemama označavanja okolišno prihvatljivih postupaka proizvodnje organske hrane (zdrava proizvodnja)	Kontinuirano	MPŠiV ZDK	20.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH Budžet Kantona
1.2.3.	Poticaji i promocija proizvodnje hrane koja se zasniva na tradiciji područja Kontaona	Kontinuirano	MPŠiV ZDK	15.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH Budžet Kantona
1.2.4.	Aktivno učešće u finansiranju programa ruralnog razvoja na području Kantona	Kontinuirano	MPŠiV ZDK	10.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme realizacije	Odgovornost	Iznos sredstava (tisuća)	Izvor sredstava
Strateški cilj 2: Otklanjanje i minimiziranje rizika po ljudsko zdravlje, biodiverzitet, prirodno i graditeljsko nasljeđe					
Operativni cilj 2.1: Identificiranje i praćenje rizika po zdravlje, biodiverzitet, prirodno i graditeljsko nasljeđe					
2.1.1.	Inventarizacija oštećenih zemljišta	2017.-2020.	MPŠiV ZDK	150.000	Budžeti Kantona
2.1.2.	Procjena rizika i uticaja utvrđenih oštećenja zemljišta na kvalitet okoliša	2018.-2020.	MPŠiV ZDK	90.000	Budžeti Kantona
2.1.3.	Uspostaviti katastar klizišta i voditi evidenciju saniranih i pojavu novih klizišta, te stvarati uvjete za sanaciju klizišta	2017.-2018.	MPUPPKiZO ZDK, MPŠiV ZDK	100.000	Budžeti Kantona
2.1.4.	Monitoring zdrastvenog stanja i upotrebnih vrijednosti poljoprivrednog u saradnji sa Federalnim zavodom za agropedologiju	2018.-2025.	MPŠiV ZDK	100.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH Budžeti Kantona
Operativni cilj 2.2: Izvršiti remedijaciju devastiranog zemljišta, te unaprijediti i zaštititi kvalitet zemljišta					
2.2.1.	Realizacija pripremljenih planova vraćanja u funkciju devastiranog zemljišta	2017.-2025.	MPŠiV ZDK	35.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH Budžeti Kantona
2.2.2.	Realizacija plana remedijacije kontaminiranih i devastiranih zemljišta	2019.-2022.	MPUPPKiZO ZDK, MPŠiV ZDK	350.000	Budžet Kantona i općina
2.2.3.	Obezbjeđenje planskih poticaja i stimilativnih ekonomskih mjera za remedijaciju kontaminiranog poljoprivrednog zemljišta, kao i ekonomskih mjera za povećanje upotrebnih vrijednosti i plodnosti zemljišta u svrhu stvaranja uvjeta za efikasnu biljnu proizvodnju	2019.-2025.	MPŠiV ZDK i Federalni zavod za agropedologiju	15.000	Budžet FBiH i Kantona, donacije
2.2.4.	Realizacija plana uklanjanja mina i aktivnosti vezanih za smanjenje opasnosti od mina	2017.-2025.	MUP ZDK u saradnji sa BiH Mine Action Team	-	Budžeti Kantona, donacije
2.2.5.	Realizacija plana sanacije klizišta i erodibilnih područja, te zaštite zemljišta od erozije	2020.-2025.	MPUPPKiZO ZDK, MPŠiV ZDK	150.000/god.	Budžeti Kantona, donacije

R.br.	Mjera	Vrijeme realizacije	Odgovornost	Iznos sredstava (u KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 3: Jačanje kapaciteta lokalne i stručne zajednice					
Operativni cilj 3.1: Informisanje javnosti o značaju neekonomskih funkcija zemljišta					
3.1.1.	Izraditi i realizovati Program senzibiliziranja javnosti i NVO-a o ekološkim funkcijama zemljišta	2018. i dalje kontinuirano	MPŠiV ZDK	15.000/god.	Budžet Kantona
Operativni cilj 3.2: Jačanje kapaciteta stručne i lokalne zajednice					
3.2.1.	Izraditi i realizovati Program edukacije eksperata u oblasti održivog upravljanja zemljištem i razvoja ruralnog područja	2018.-2025.	MPŠiV ZDK	20.000/god.	Budžet Kantona
3.2.2.	Poticanje istraživanja u oblasti zaštite i održivog korištenja zemljišta	2017.-2025.	MPŠiV ZDK, MONKiS ZDK	10.000/god.	Budžet Kantona
3.2.3.	Kategorizacija i agroekološko zoniranje zemljišta po općinama u cilju stvaranja uvjeta za održivo upravljanje i racionalno korištenje prostora (stvaranje baze podataka i razvoj GIS sistema)	2020.-2023.	MPŠiV ZDK, MPUPPKiZO ZDK	150.000/god.	Budžet Kantona
3.2.4.	Poticanje uvođenja novih metoda za povećanje plodnosti i upotrebni vrijednosti zemljišta, te primjene poljoprivredne prakse iz direktive EU o nitratima i drugih EU standarda	2020.-2025.	MPŠiV ZDK	20.000/god.	Budžet Kantona
3.2.5.	Obezbijediti efikasno upravljanje poljoprivrednim zemljištem i dosljedni primjenu zakonskih propisa	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, KUIP ZDK	-	-

2.6. ŠUMSKI RESURSI

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvori sredstava
Strateški cilj 1: Upravljanje šumskim resursima po principima održivog razvoja u svrhu obezbjeđenja održivog korištenja šuma i upravljanja šumama, kao i svih opće korisnih funkcija šuma i zaštite stabilnosti šumskih ekosistema					
Operativni cilj 1.1: Adekvatno implementiranje propisa o šumama					
1.1.1.	Jačanje inspeksijskog nadzora u svrhu obezbjeđenja efikasnog rada inspekcije (povećanje broja izvršilaca, opremanje i edukacija)	2017.-2018.	Vlada ZDK, KUIP ZDK	15.000	Budžet Kantona
1.1.2.	Adekvatno implementiranje i dosljedno provođenje zakona i zakonskih propisa	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, KUŠ, KUIP ZDK	-	-
1.1.3.	Inventarisanje šuma u privatnom vlasništvu i propisivanje načina njihovog upravljanja	2018.-2022.	MPŠiV ZDK i općine	100.000	Budžet Kantona, donacije
1.1.4.	Podizanje nivoa javne svijesti o općekorisnim funkcijama šume realizacijom edukativnih programa	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, MPUPIKiZO ZDK	20.000	Budžet Kantona
Operativni cilj 1.2: Deminiranje šuma i šumskog zemljišta na cijelom području Kantona					
1.2.1.	Deminiranje šuma i šumskog zemljišta i sanacija šuma nakon deminiranja	2017.-2025.	MPŠiV ZDK, MPUPIKiZO ZDK, KUŠ	1.500.000/god.	Budžeti Kantona, donacije, ŠPD ZDK

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvori sredstava
Operativni cilj 1.3: Identifikacija i sanacija klizišta i devastiranog šumskog zemljišta					
1.3.1.	Na osnovu geološko-hidroloških i pedoloških podloga izraditi kartu klizišta i devastiranog šumskog zemljišta	2017.2018.	MPŠiV ZDK, KUŠ	100.000	Budžet Kantona, donacije
1.3.2.	Sanacija klizišta i devastiranog šumskog zemljišta	2017.-2025.	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	250.000/god.	Budžet Kantona, ŠPD ZDK, donacije
Operativni cilj 1.4: Provođenje preventivnih mjera zaštite šuma od požara					
1.4.1.	Izrada plana zaštite šuma od požara	2017.	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	15.000	Budžet Kantona, ŠPD ZDK
1.4.2.	Realizacija plana zaštite šuma od požara	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	25.000/god.	Budžet Kantona, ŠPD ZDK
Operativni cilj 1.5: Obezbjedenje uvjeta za unaprjeđenje produkcije drvene mase i općekorisnih funkcija šuma					
1.5.1.	Obezbjedenje uvjeta za efikasnije prikupljanje finansijskih sredstava za općekorisne funkcije šuma i osigurati namjensko trošenje tih sredstava	2017.-2018.	MPŠiV ZDK, KUŠ	15.000	Budžet Kantona
1.5.2.	Intenzivnije i obimnije pošumljavanje i rekultivacija šuma	2017.-2020.	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	50.000/god.	Budžet Kantona, ŠPD ZDK
1.5.3.	Izvršiti inventarizaciju osnovnih vrsta šumskih plodova u cilju identifikacije s čime se raspolaže u šumama na području Ze-do kantona	2018.-2020.	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	80.000/god.	Budžet Kantona, donacije

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvori sredstava
1.5.4.	Stvaranje uvjeta za bržu, intenzivniju i efikasniju konverziju neproduktivnih šuma u produktivne šumske sastojine	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	50.000/god.	Budžet Kantona, donacije
1.5.5.	Stvaranje uvjeta za efikasno i racionalno iskorištavanje sporednih proizvoda šume, kao što su: ljekovito i jestivo bilje, šumski plodovi, gljive, eterična ulja i proizvodi šumske faune, turizam i druge funkcije šuma	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	20.000/god	Budžet Kantona, donacije
1.5.6.	Izraditi i donijeti program zaštite i uzgoja divljači i unapređenja lovstva, te uspostava efikasnog sistema kontrole izlova lovne divljači organizovanjem efikasne lovočuvarske službe i strožiji nadzor nad provedbom zakonskih propisa	2018.-2020.	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	50.000	Budžet Kantona, donacije
1.5.7.	Podizanje nivoa javne svijesti stanovništva o ekološkim i opće korisnim funkcijama šume realizacijom edukativnih programa	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	10.000/god.	Budžet Kantona, donacije
1.5.8.	Provesti inventarizaciju šumskih područja u svrhu identifikacije šuma sa visokim vrijednostima s ciljem stavljanja pod zaštitu, te za rekreaciju i razvoj turizma	2018.-2020.	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	50.000	Budžet Kantona i općina
1.5.9.	Planski razvoj turizma u šumskim područjima, izrad dokumentacije i edukativnih brošura u saradnji sa interesnim sektorima	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, MP ZDK	10.000	Budžet Kantona, donacije

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvori sredstava
Operativni cilj 1.6: Provesti certificiranje šuma i implementirati uvjete za eksploataciju šuma prema FSC sistemu					
1.6.1.	Provesti certificiranje šuma i implementirati uvjete za upravljanje šumama prema FSC sistemu	2017.-2022.	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	350.000	Budžet Kantona, donacije, Prihodi ŠPD
Operativni cilj 1.7: Uspostaviti efikasan monitoring šuma i šumskog zemljišta					
1.7.1.	Inventarizacija šuma i šumskog zemljišta u cilju uspostave baze podataka u GIS-u	2021.-2025.	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	200.000	Budžet Kantona i projekti aplicirani kod GEF-a, UNEP i donacije
1.7.2.	Utvrđiti i pratiti devastaciju šuma i šumskog zemljišta	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	100.000	Budžet Kantona, projekti aplicirani kod GEF-a, UNEP i donacije.
1.7.3.	Obezbijediti uslove za efikasniju zaštitu i čivanje šuma u cilju smanjivanja bespravni sječa	2018.	MPŠiV ZDK, KUŠ ZDK	150.000	Budžet Kantona, donacije.
1.7.4.	Efikasan inspekcijski nadzor i dosljedno provođenje zakona i zakonskih propisa, što uključuje bespravnu sječu, eksploataciju šumskih resursa, lov divljači, uzurpaciju šumskog zemljišta, bespravnu i neplansku gradnju objekata i druge nezakonite radnje	Kontinuirano	MPŠiV ZDK, KUŠ, ŠPD ZDK	100.000	Budžet Kantona, projekti aplicirani kod GEF-a, UNEP, donacije.

2.7. PRIRODA

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: Usklađivanje kantonalne legislative za zaštitu prirode sa setom Federalnih zakona za oblast okoliša, a prije svega sa Zakonom o zaštiti prirode					
Operativni cilj 1.1 Priprema seta kantonalnih propisa za zaštitu i održivu upotrebu prirode i prirodnih resursa					
1.1.1.	Obezbeđivanje materijalne i političke podrške za pripremu i usvajanje relevantnih propisa	2016.	Vlada ZDK	-	Budžet Kantona
1.1.2.	Uspostava stručnog tima za pripremu propisa	Kontinuirano	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK	-	Budžet Kantona
1.1.3.	Priprema i usvajanje propisa	Kontinuirano	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, Relevantne institucije	50.000	Budžet Kantona
Operativni cilj 1.2: Adekvatna implementacija propisa o zaštiti prirode i prirodnih resursa					
1.2.1.	Jačanje inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite prirode i prirodnih resursa	2016.	MPUPiKiZO ZDK	30.000	Budžet Kantona
1.2.2.	Adekvatno implementiranje i dosljedno provođenje zakona i zakonskih propisa o zaštiti prirode i prirodnih resursa, preventivno na nivou lokalne samouprave – općine i na području cijelog Kantona	Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK, KUIP ZDK	20.000	Budžet Kantona i općina
1.2.3.	Podizanje nivoa javne svijesti o zaštiti prirode i prirodnih resursa realizacijom edukativnih programa	Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK	50.000	Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 2: Uspostava stručne institucije za zaštitu biološke i pejzažne raznolikosti ZDK					
Operativni cilj 2.1: Racionalno korištenje, zaštita, unaprijeđenje stanja i očuvanje prirode (biodiverziteta)					
2.1.1.	Inventarizacija flore, faune, fungije, kao i prirodnih staništa i ekosistema ZDK	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	50.000	Budžet Kantona
2.1.2.	Valorizacija stanja prirode	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	20.000	Budžet Kantona
2.1.3.	Izdvajanje i elaboracija posebno vrijednih područja	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	30.000	Budžet Kantona
2.1.4.	Monitoring i prikupljanje podataka o stanju biodiverziteta	2018.-2020./ Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	20.000	Budžet Kantona
2.1.5.	Stručni rad na izdavanju okolinskih dozvola	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	30.000	Budžet Kantona
2.1.6.	Evaluacija studija uticaja na okoliš	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	30.000	Budžet Kantona
2.1.7.	Revizija zaštićenih prirodnih vrijednosti i objekata na terenu	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	30.000	Budžet Kantona
2.1.8.	Upravljanje zaštićenim područjima u suglasnosti sa proglašenim kategorijama i zakonskim aktima	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	150.000	Budžet Kantona
2.1.9.	Priprema strategije za zaštitu prirodnih resursa sukladno strateškim ciljevima i mjerama Strategije razvoja ZDK	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	25.000	Budžet Kantona
2.1.10.	Komunikacija sa nevladinim sektorom po pitanjima zaštite prirode	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	30.000	Budžet Kantona
2.1.11.	Saradnja sa naučnim institucijama po pitanjima zaštite prirode	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	20.000	Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
2.1.12.	Uspostava mreže postojećih i novih zaštićenih područja	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	15.000	Budžet Kantona
2.1.13.	Obezbjedivanje političke i šire društvene saglasnosti za uspostavu novih zaštićenih područja	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	15.000	Budžet Kantona
2.1.14.	Rad na utvrđivanju i uspostavljanju Natura 2000 područja u ZDK	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	20.000	Budžet Kantona
2.1.15.	Promocija i edukacija o održivosti, zaštiti i upravljanju prirodnim resursima i naslijeđem u skladu sa mjerom 4.1.3. Strategije razvoja ZDK	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, stručna institucija	10.000	Budžet Kantona
Strateški cilj 3: Uspostava sistema i mehanizama za održivo upravljanje prirodom, kroz saradnju sektora okoliša sa sektorima šumarstva, poljoprivrede, vodoprivrede, rudarstva, energetike, saobraćaja, turizma, zdravstva i edukacije					
Operativni cilj 3.1: Priprema intersektorskih strategija					
3.1.1.	Priprema Strategije za zaštitu prirode kroz sektor šumarstva i poljoprivrede	2017.	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	20.000	Budžet Kantona
3.1.2.	Priprema Strategije za zaštitu prirode kroz sektor vodoprivrede	2017.	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	20.000	Budžet Kantona
3.1.3.	Priprema Strategije za zaštitu prirode kroz sektor rudarstva, energetike, saobraćaja	2017.	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	20.000	Budžet Kantona
3.1.4.	Priprema Strategije za zaštitu prirode kroz sektor zdravstva i turizma	2017.	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	20.000	Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
3.1.5.	Priprema Strategije za zaštitu prirode kroz sektor edukacije	2017.	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	20.000	Budžet Kantona
Operativni cilj 3.2: Razvoj akcionog plana za implementaciju intersektorskih strategija					
3.2.1.	Uspostava intersektorskog pristupa u eksploataciji prirodnih resursa (šume voda, zrak, prostor, pejzažne i prirodne vrijednosti)	2018.	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	50.000	Budžet Kantona
3.2.2.	Uspostava efikasnog sistema kontrole nad planskom iskorištavanju prirodnih resursa (šume voda, zrak, prostor, pejzažne i prirodne vrijednosti)	2018.	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	50.000	Budžet Kantona
3.2.3.	Uspostava efikasnog sistema kontrole lova, ribolova, poribljavanja i akvakulture	2018.	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	50.000	Budžet Kantona
Operativni cilj 3.3: Realizacija akcionog plana					
3.3.1.	Razvoj službi za integrisanje i primjenu propisa za zaštitu prirode, na nivou lokalne samouprave – općine	Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	100.000	Budžet Kantona i općine
3.3.2.	Jačanje i adekvatna realizacija inspekcijskog nadzora u cilju sprečavanja degradacije prirodnih dijelova	Kontinuirano	Vlada ZDK MPUPiKiZO ZDK, KUIP ZDK	30.000	Budžet Kantona i općine
3.3.3.	Informisanje i jačanje svijesti građana o zaštiti prirode	Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK, relevantne institucije	10.000	Budžet Kantona i općine

2.7.1. KULTURNO-HISTORIJSKO NASLIJEĐE

R.br.	Mjera	Vrijeme realizacije	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: Adekvatno upravljanje objektima kulturne baštine					
Operativni cilj 1.1: Adekvatno implementiranje i poštivanje zakonske regulative					
1.1.1.	Uspostava pravnog sistema zaštite kulturne baštine i pravnom regulativom definisati obaveze i prava jedinica lokalne uprave u zaštiti i održavanju kulturnog naslijeđa	2017.-2019.	MPUPiKiZO	-	Budžet Kantona
1.1.2.	Inventarizacija kulturne baštine na području ZDK i uspostava registra kulturne baštine	2018.-2020.	MPUPiKiZO	50.000	Budžet Kantona, donacije
1.1.3.	Jačanje rada općinskih organa (službe kao nosioci aktivnosti i inspekcije kao podrška nosiocima aktivnosti)	Kontinuirano	Kanton/Općine-Službe inspekcije	-	Budžet Kantona i općina
1.1.4.	Ažurna priprema i donošenje planskih dokumenata upravljanja kulturnom baštinom	Kontinuirano	MPUPiKiZO i općine	-	Budžet Kantona
1.1.5.	Sistemske riješiti kontinuirano finansiranje održavanja i zaštite kulturno-historijskog naslijeđa		MPUPiKiZO i općine	-	-
1.1.6.	Osiguranje ljudskih i tehničkih resursa za uvezivanje postojećih, kreiranje novih baza podataka te i otvaranje baza za javnost	Kontinuirano	MPUPiKiZO	-	Budžet Kantona
1.1.7.	Obezbijediti adekvatno održavanje spomeničkog fonda	Kontinuirano	MPUPiKiZO i općine	30.000 / god.	Budžet Kantona i općina
1.1.8.	Obezbijediti adekvatno implementiranje i poštivanje zakonske regulative, prvenstveno na nivou lokalne samouprave – općine	Kontinuirano	MPUPiKiZO i općine	-	Budžet Kantona i općina
1.1.9.	Edukacija i informisanje o kulturnoj baštini u cilju podizanja nivoa javne svijesti	Kontinuirano	MPUPiKiZO i općine	10.000 /god.	Budžet Kantona i općina

2.8. OTPAD

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: Smanjenje rizika po okoliš i zdravlje ljudi i uspostava prioritetne infrastrukture za integrirano upravljanje otpadom					
Operativni cilj 1.1: Stvoriti uvjete za sanitarno odlaganje komunalnog otpada u općinama ZDK kojima je izdato rješenje o zatvaranju postojećih nesanitarnih deponija					
1.1.1.	Izraditi programe povećanja broja domaćinstava pokrivenog organiziranim prikupljanjem komunalnog otpada u svim općinama ZDK sa procjenom sredstava	2017.	Općine u ZDK, Grad Zenica	-	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.2.	Izrada studije izvedivosti o optimalnom modelu uspostave pretovarnih stanica i centara za upravljanje otpadom na području ZDK	2017.	MPUPIKiZO ZDK, Općine u ZDK, Grad Zenica	500.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.3.	Izrada projektne dokumentacije pretovarnih stanica i centara za upravljanje otpadom na definiranim lokacijama	2018.	MPUPIKiZO ZDK, Općine u ZDK, Grad Zenica	800.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.4.	Implementacija projektnih rješenja i izgradnja pretovarnih stanica i Centara za upravljanje otpadom Rješavanje imovinsko pravnih odnosa Dobijanje potrebnih dozvola po fazama realizacije Uspostavljanje upravljačke structure Izgradnja infrastructure prema projektnoj dokumentaciji	2019.-2023.	MPUPIKiZO ZDK, Općine u ZDK, Grad Zenica	12.000.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.5.	Realizacija II faze Regionalne deponije Mošćanica i realizacija projekata iz okolišne dozvole (prečišćavanje procjednih voda i korištenje deponijskog plina	2017.-2019.	MPUPIKiZO ZDK	7.000.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.6.	Izrada Studije uspostave Regionalnog centra za upravljanje otpadom	2017.-2018.	MPUPiKiZO ZDK	400.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.7.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju Regionalnog centra za upravljanje otpadom	2019.-2020	MPUPiKiZO ZDK	5.000.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.8.	Izgradnja i uspostava Regionalnog centra za upravljanje otpadom u ZDK	2020.-2023	MPUPiKiZO ZDK	80.000.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.9.	Izrada projektne dokumentacije, uspostava i izgradnja tri regionalne deponije inertnog otpada sa pratećim postrojenjima za recikliranje i ponovnu upotrebu odloženog inertnog otpada.	2017.-2019	MPUPiKiZO ZDK , Općine u ZDK, Grad Zenica	20.000.000	Domaći i strani investitori kroz javno-privatno partnerstvo, Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.10.	Pripremiti i realizirati program sanacije općinskih deponija kojima je izdato rješenje o zatvaranju i divljih deponija u ZDK	2019.	MPUPiKiZO ZDK , Općine u ZDK, Grad Zenica	30.000.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.1.11.	Izraditi Program uspostavljanja infrastrukture za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada (zeleni otoci, reciklažna dvorišta i odvojeno sakupljanje otpada po domaćinstvima). Projektirati unificiranu i optimalnu infrastrukturu u svim općinama ZDK. Prilagoditi i inovirati organizaciju komunalne djelatnosti prikupljanja otpada u Općinama, kojom se omogućava i stimulira odvojeno sakupljanje otpada	2018.-2019	MPUPiKiZO ZDK , Općine u ZDK, Grad Zenica	500.000	Domaći i strani investitori kroz javno-privatno partnerstvo, Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.12.	Kreirati i implementirati javnu kampanju za podizanje svijesti o posljedicama nesanitarnog odlaganja otpada na okoliš i ljudsko zdravlje Izraditi i implementirati plan upoznavanja javnosti sa konceptom pretovarnih stanica i centara za upravljanje otpadom u cilju senzibiliranja javnosti o potrebi realizacije ove koncepcije	2017.-2018	MPUPiKiZO ZDK , Općine u ZDK, Grad Zenica, NVO sektor	1.000.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
Operativni cilj 1.2: Stvoriti uvjete za održivo upravljanje opasnim, industrijskim i posebnim vrstama otpada prema izvoru nastanka					
1.2.1.	Realizacija projekta uspostave infrastrukture i sistema za upravljanje infektivnim i medicinskim otpadom u ZDK.	2017.-2018	MPUPiKiZO ZDK , Općine u ZDK, Grad Zenica,	2.000.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.2.2.	Izrada projekta uspostave infrastrukture i sistema za upravljanje i konačno zbrinjavanje animalnog otpada.	2017.-2022	MPUPiKiZO ZDK , Općine u ZDK, Grad Zenica,	100.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
1.2.3.	Inovirati i uskladiti općinske planove upravljanja otpadom sa KEAP-om u općinama ZDK i dostaviti ih u nadležno Kantonalno ministarstvo.	2017.-2018	Općine u ZDK, Grad Zenica	200.000	Budžet Grada Zenice i općina
Strateški cilj 2: Osiguranje sistemskog praćenja parametara za ocjenu stanja upravljanja otpadom u ZDK					
Operativni cilj 2.1: Uspostava cjelovitog informacionog sistema za upravljanje otpadom, prikupljanje podataka i izvještavanje o nastalom otpadu u ZDK					
2.1.1.	Razvijanje i uspostava okolišnih indikatora, u oblasti upravljanja otpadom sa definiranjem izvora nastanka otpada, seta potrebnih podataka za svaki indikator, u skladu sa zahtjevima EEA i izrada metodologije za izračunavanje okolišnih indikatora u oblasti upravljanja otpadom u ZDK	2017.-2018.	MPUPiKiZO ZDK	100.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
2.1.2.	Izrada Katastra zagađivača otpadom sa potrebnim podacima za praćenje indikatora za prikupljanje, obradu podataka, izračun indikatora, i izradu izvještaja o stanju uticaja na okoliš kroz prikaz indikatora u definiranim formatima	2017. -2018.	MPUPiKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša u ZDK, Institut za zdravlje i sigurnost hrane	400.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
2.1.3.	Izraditi studiju sa programom razvoja informacionog sistema o otpadu	2018.-2019.	MPUPiKiZO ZDK , Centar za monitoring okoliša u ZDK	150.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
2.1.4.	Uspostava cjelovitog informacijskog sistema u okviru Centra za okoliš ZDK za prikupljanje, obradu podataka, izračun indikatora, i izradu izvještaja o stanju uticaja otpada na okoliš kroz prikaz indikatora u definiranim formatima.	2018.-2023 u više faza i projekata	MPUPiKiZO ZDK , Centar za monitoring okoliša u ZDK	2.000.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona i općina
Operativni cilj 2.2: Osiguranje svih resursa (ljudskih I tehničkih) u ZDK za prikupljanje, obradu podataka, izračunavanje indikatora I izvještavanje o nastalom otpadu, načinima transporta I postupanja sa otpadom (cijeloviti lanac subjekata)					
2.2.1.	Obuka pravnih subjekata u cilju osposobljavanja za prikupljanje, obradu podataka i izvještavanje	2020.-2021.	MPUPiKiZO ZDK , Centar za upravljanje okolišem	250.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, Općinski budžeti
2.2.2.	Nabavka opreme instaliranje u Centru za upravljanje okolišem ZDK i obuka zaposlenika	2021.	MPUPiKiZO ZDK, Centar za upravljanje okolišem	350.000	Međunarodni fondovi, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, Općinski budžeti
Operativni cilj 2.3: Osigurati striktnu provedbu usvojenih propisa i preuzetih međunarodnih obaveza u oblasti upravljanja otpadom					
2.3.1.	Donošenje izmjena i dopuna Zakona o povjeravanju javnih ovlaštenja iz oblasti zaštite okoliša	2017.	MPUPiKiZO ZDK, Vlada ZDK, Skupština ZDK	-	-

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
2.3.2.	Usaglašavanje svih propisa (horizontalno i vertikalno) u oblasti upravljanja otpadom sa EU direktivama iz ove oblasti	2017.-2020	MPUPiKiZO ZDK	10.000	Budžet FBiH, Budžet ZDK
2.3.3.	Osiguranje jačeg integriranja zaštite okoliša u segmentu upravljanja otpadom u politike ostalih sektora (otpad iz rudnika, poljoprivredni otpad, šumski itd.) - formiranje međusektorskog tijela za koordinaciju prilikom izrade propisa	Kontinuirano	Vlada ZDK, MPUPiKiZO ZDK,	-	-
2.3.4.	Izmjene i dopune usvojenih podzakonskih akata i donošenje novih za koje postoji osnova u Zakonu o upravljanju otpadom	Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK,	-	-

2.9. BUKA

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: Smanjenje uticaj buke na okoliš i zdravlje ljudi u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti od buke					
Operativni cilj 1.1: Kontrola i smanjenje nivoa buke					
1.1.1.	Izraditi program zaštite od buke sa detaljnim kartama buke ugroženih prostora	2017-2018.	MPUPKiZO ZDK i Centar za monitoring okoliša ZDK	50.000	Budžet Kantona
1.1.2.	Jačanje inspeksijskog nadzora u oblasti kontrole produkcije buke u svrhu obezbjeđenja efikasnog rada inspekcije i dosljedno provođenje zakonskih propisa o zaštiti od buke i mjera predviđenih planovima prilagođavanja i drugih relevantnih dokumentata	2017.-2018.	MPUPKiZO ZDK	-	Budžet Kantona
1.1.3.	Obezbijediti realizacije monitoringa buke u skladu sa zakonskim propisima	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK i Centar za monitoring okoliša ZDK	100.000	Budžet Kantona
1.1.4.	Urbanističko-tehničkim uvjetima za odobravanje lokacije za izgradnju industrijskih i poslovnih objekata strogo voditi računa o položaju lokacije u odnosu na stambene zone i objekte, te u slučaju odobravanja lokacije usloviti tehničke mjere zaštite lokalnog stanovništva i okoliša od buke u skladu sa zakonskim propisima, koje treba uvažiti prilikom projektovanja i realizacije projekata (npr. primjena mjera zvučne izolacije, zvučne barijere i sl.)	Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK, Službe za prostorno uređenje Grada i Općina	-	Vlasnici i korisnici objekata

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.5.	Adekvatno održavanje tehničke ispravnosti tehnološke opreme i uređaja sa stanovišta redukcije buke ispod propisanih graničnih vrijednosti	Kontinuirano	Vlasnici i korisnici pogona i postrojenja i drugih poslovnih objekata	-	Vlasnici i korisnici objekata
1.1.6.	Izgradnja i održavanje podloge gradskih saobraćajnica u cilju smanjivanja nivoa produkovane buke i zaštite od buke te podcticanje građana na vožnju biciklima kroz uređenje biciklističkih staza	Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK, Grad i Općine	Prema posebnom predračunu	Budžet Kantona, Grada i Općina
1.1.7.	Zahtjevati da se na dionici autoputa koridora VC projektuje zaštita od buke na svim ugroženim lokacijama. Tražiti izvještaj o reviziji projektne dokumentacije dionica autoputa koje prolaze preko teritorije Ze-do kantona	Za vrijeme trajanja izgradnje autoputa	MPUPiKiZO ZDK, Grad i Općine	-	-
Operativni cilj 1.2: Zaštita od buke					
1.2.1.	U postupku odobravanja izgradnje stambenih i javnih građevinskih objekata obavezno uvjetovati projektovanje i primjenu mjera zvučne izolacije objekata u skladu sa propisanim standardima i propisima o zaštiti od buke	Kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK, Gradske Općinske službe nadležne za građenje	-	-
1.2.2.	Kontrola motornih vozila na servisima za tehnički pregled i od strane policije u svrhu zaštite stanovništva i okoliša od uticaja buke	Kontinuirano	MUP ZDK, Ovlašteni servisi za tehnički pregled motornih vozila i	-	MUP ZDK, Ovlašteni servisi za tehnički pregled vozila
1.2.3.	Izgradnja i postavljanje zvučnih barijera, ograda i sadnja za zaštitnog pojasa pored saobraćajnica u svrhu zaštite stambenih zona i objekata od uticaja buke na mjestima gdje je nivo buke veći od propisanih graničnih vrijednosti	Kontinuirano	Gradske i Općinske službe nadležne za uređenje prostora	Prema posebnom predračunu	Grad i Općine

R.b.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.2.4.	Adekvatna upotreba muzike u ugostiteljskim objektima i kontrola upotrebe muzike u cilju zaštite građana u stambenim objektima od negativnih uticaja prekomjerne buke	Kontonuirano	MUP ZDK, Nadležne kantonalne, gradske i općinske inspekcije	-	Vlasnici ugostiteljskih objekata
1.2.5.	Edukacija građana i podizanje nivoa javne svijesti o uticaju buke na zdravlje ljudi i mjerama zaštite	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK	10.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, donacije
Operativni cilj 1.3: Monitoring buke					
1.3.1.	Obezbijediti periodičan monitoring buke na području Kantona prema propisanoj metodologiji i to u stambenim zonama koje su pod uticajem buke	Kontinuirano	MPUPKiZO ZDK i Centar za monitoring okoliša ZDK u saradnji sa Gradom i Općinama	20.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, Donacije
1.3.2.	Izrada stručnih izvještaja i obavještanje građana o stanju buke i preduzimanju mjera za zaštitu od buke	Kontinuirano nakon uspostave monitoringa	MPUPKiZO ZDK, Centar za monitoring okoliša ZDK	10.000/god.	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžet Kantona, donacije

2.10. ODGOVORI POLITIKA I FINANSIRANJE SISTEMA ZAŠTITE OKOLIŠA

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
Strateški cilj 1: Unaprijediti pravno-regulativne instrumente zaštite okoliša kroz približavanje EU standardima zaštite okoliša, s ciljem postizanja efikasnije zaštite okoliša i zdravlja ljudi, te održivog upravljanja zaštitom okoliša					
Operativni cilj 1.1: Osigurati dosljednu provedbu pravne regulative i preuzetih međunarodnih obaveza					
1.1.1.	Staviti van snage kantonalne zakonske propise (pravnu regulativu) koji su doneseni prije donošenja pravne regulative Federacije BiH ili iste uskladiti sa propisima Federacije BiH (Zakon o zaštiti okoliša ZDK, Zakon o proglašenju Spomenika prirode „Tajan“ i dr.)	2017.	Vlada Kantona, MPUPIKIZO ZDK	-	-
1.1.2.	Donijeti Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju novih i/ili korištenje postojećih objekata za obavljanje djelatnosti koje se nalaze na listi pogona i postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola	2017.	MPUPIKIZO ZDK	-	-
1.1.3.	Donijeti odgovarajući propis kojim treba definirati način upravljanja tehnološkim otpadom na području ZDK u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom	2017.	MPUPIKIZO ZDK	-	-
1.1.4.	Produženje koncesionih ugovora za izvorišta pitke vode u sistemu javnog vodosnabdijevanja na području Kantona	Kontinuirano	MPŠIV ZDK	-	-
1.1.5.	Promoviranje uspostavljanja javno-privatnog partnerstva u pružanju usluga vodosnabdijevanja i sanitacije, odnosno razvijanje finansijskih i regulatornih instrumenata u cilju podsticanja privatnih investicija i ostalih zainteresiranih strana	Kontinuirano	Vlada Kantona, MPŠIV ZDK, općine	-	-

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
1.1.6.	Obezbijediti kadrovske i tehničke uvjete za dosljednu provedbu pravne regulative u oblasti zaštite okoliša	2017.-2020.	Vlada Kantona, KUIP ZDK	-	Budžet Kantona
Operativni cilj 1.2: Unaprijediti sistem planiranja zaštite okoliša u cilju definisanja okolinske politike i realizacije zakonskih obaveza					
1.2.1.	Uraditi stratešku procjenu uticaja na okoliš za područje Kantona i ugraditi je u Prostorni plan Ze-do kantona	2017.-2018.	MPUPIKiZO ZDK, Kantonalni zavod za urb. i prostorno uređenje	-	-
1.2.2.	Inicirati donošenje Lokalnih planova zaštite okoliša (LEAP) u općinama u kojima isti nije donijet ili je istekao rok važenja (Tešanj, Usora, Zavidovići, Žepče, Visoko, Breza, Olovo, Doboj Jug), kao i usklađivanja postojećih LEAP-a sa KEAP-om ZDK	2017.-2019.	MPUPIKiZO ZDK, općine	-	-
1.2.3.	Inicirati donošenje Planova upravljanja otpadom u općinama u kojima isti nije donijet ili je istekao rok važenja (Tešanj, Usora, Maglaj, Zavidovići, Žepče, Zenica, Kakanj, Visoko, Olovo, Doboj Jug)	2017.-2019.	MPUPIKiZO ZDK, općine	-	-
Strateški cilj 2: Uspostava efikasnog institucionalnog okvira u oblasti zaštite okoliša					
Operativni cilj 2.1: Institucionalno jačanje sektora zaštite okoliša					
2.1.1.	Jačanje sektora za zaštitu okoliša u MPUPIKiZO, popunjavanje slobodnih radnih mjesta prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji koja su se u prasi pokazala kao neophodna za efikasno obavljanje poslova vezanih za upravljanje zaštitom okoliša, te edukacija postojećih kadrova u cilju dostizanja efikasne provedbe propisa o zaštiti okoliša	2017.-2018.	Vlada Kantona, MPUPIKiZO ZDK	-	Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
2.1.2.	Uspostava Fonda za zaštitu okoliša ZDK i usvajanje Pravilnika o radu Fonda za zaštitu okoliša ZDK, koji pored ostalog treba regulirati prikupljanje i distribuciju prikupljenih finansijskih sredstava koja se odnose na finansiranje zaštite okoliša	2018.-2019.	Vlada Kantona, MPUPIKiZO ZDK	-	Budžet Kantona
2.1.3.	Pokrenuti inicijativu prema općinama za uvođenje novih radnih mjesta ili preraspodjelu unutar raspoloživih kadrovskih resursa u cilju obezbeđenja uvjeta za upravljanje zaštitom okoliša sa jasno definiranim ovlaštenjima i obavezama.	2018.-2021.	MPUPIKiZO ZDK, općine	-	Budžeti općina
2.1.4.	Unaprijediti sistem izdavanja okolišnih dozvola u ZDK donošenjem Odluke o postupku analize i ocjene dokumentacije za izdavanje okolišne dozvole, te uslovima i kriterijima koje moraju ispunjavati nosioci izrade dokumentacije za izdavanje okolišne dozvole u ZDK	2017.	MPUPIKiZO ZDK	-	-
2.1.5.	Unaprijediti sistem inspekcijskog nadzora s ciljem efikasnije provedbe zakonske regulative u oblasti zaštite okoliša na području Kantona	2017.-2020.	Vlada ZDK, KUIP ZDK	-	-
Operativni cilj 2.2: Obezbijediti kontinuirano informisanje javnosti o zaštiti okoliša					
2.2.1.	Uspostava i redovno održavanje Web stranice Ministarstva prostornog uređenja, prometa i komunikacija i zaštite okolina ZDK	2017.	MPUPIKiZO ZDK	-	-
2.2.2.	Obezbijediti redovno periodično informiranje javnosti o stanju okoliša korištenjem svih raspoloživih resursa (lokalni elektronski i printani mediji, bilteni i sl.)	Kontinuirano	MPUPIKiZO ZDK	10.000/god.	Budžet Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
2.2.3.	Izrada i objavljivanje godišnjih ili polugodišnjih izvještaja/ biltena u kojima se prezentiraju aktivnosti Ministarstva, te informacije o projektima i kampanjama koje je finansirao Kanton u oblasti zaštite okoliša s ciljem informiranja javnosti i jačanja javne svijesti	Kontinuirano	MPUPIKiZO ZDK	-	-
2.2.4.	Obezbijediti realizaciju planskih aktivnosti za podizanje i jačanje svijesti građana o problemima zagađivanja i zaštite okoliša u saradnji sa javnim ustanovama i NVO-ima iz oblasti zaštite okoliša (ekološka društva)	Kontinuirano	MPUPIKiZO ZDK	20.000/god.	Budžeti Kantona
Operativni cilj 2.3: Unaprijediti obrazovanje za okoliš i održivi razvoj					
2.3.1.	Izraditi i donijeti akcioni plan za obrazovanje za okoliš i održivi razvoj u ZDK, te kontinuirano stvarati uvjete za njegovu implementaciju	2017.-2018. i dalje kontinuirano	MONKiS ZDK, MPUPIKiZO ZDK	-	-
2.3.2.	Integriranje sadržaja o okolišu i održivom razvoju u nastavne planove i programe s ciljem unapređenja obrazovanja na svim nivoima formalnog obrazovanja u skladu sa zahtjevima iz strateških planova, zakonske regulative i međunarodnih obaveza	2017.-2020.	MONKiS ZDK MPUPIKiZO ZDK	-	-

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
2.3.3.	Sadržaje o okolišu i održivom razvoju uključiti u nastavne planove i programe studijskih programa predškolskog odgoja i obrazovanja, nastavnih studija (razredna nastava) i drugih studijskih programa na UNZR u cilju kvalitetnijeg obrazovanja za okoliš i održivi razvoj, a u skladu sa strateškim planovima i važećom zakonodavnom regulativom	2018. i dalje kontinuirano	MONKiS ZDK, MPUPiKiZO ZDK	-	-
2.3.4.	Uvođenja pilot projekta ekoloških škola s ciljem unapređenja obrazovanja za okoliš i održivi razvoj u ZDK (jedna škola godišnje po općini)	Kontinuirano	MONKiS ZDK, MPUPiKiZO ZDK	-	-
2.3.5.	Osnovati i pokrenuti studijski odsjek za inženjerstvo zaštite okoliša na UNZE sa izlaznom diplomom u skladu sa nomenklaturom zanimanja u BiH (diplomirani inženjer zaštite okoliša)	2017.-2018.	MONKiS ZDK, MPUPiKiZO ZDK, UNZE	-	-
Strateški cilj 3: Osigurati sistemsko praćenja parametara za ocjenu stanja okoliša					
Operativni cilj 3.1: Osigurati kadrovske i tehničke resurse za prikupljanje podataka i izvještavanje o stanju okoliša na području Kantona					
3.1.1.	Opremiti i uspostaviti Centar za monitoring okoliša u okviru OJ Metalurški institute "Kemal Kapetanović" UNZE, te obezbijediti njegovo funkcionisanje u skladu sa javnim ovlaštenjima.	2017. i dalje kontinuirano	Vlada Kantona, MPUPiKiZO ZDK	250.000	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžeti Kantona
3.1.2.	Obezbijediti kadrovske resurse za rad u Centru za monitoring okoliša u OJ Metalurški institute "Kemal Kapetanović" UNZE, te iste obući.	2017.	MPUPiKiZO ZDK	-	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžeti Kantona

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
3.1.3.	Uspostaviti elektronski registar o postrojenjima i zagađivanjima i redovno ga održavati i ažurirati, kao i elektronsku mrežu sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma u cilju vođenja kvalitetne evidencije na način kako je to propisano u Pravilniku o registrima postrojenja i zagađivanjima, te izještavanja o stanju okoliša.	2017. i dalje kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK	100.000	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžeti Kantona
3.1.4.	Izraditi Studiju sa programom razvoja informacionog sistema o otpadu za područje Kantona i svih 12 općina, koji treba biti usklađen sa federalnim informacionim sistemom o otpadu (propisi, metodologija, podaci)	2017.-2018.	MPUPiKiZO ZDK, općine	60.000	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžeti Kantona
3.1.5.	Kreirati i realizirati kampanju kroz koju će se privredni subjekti sa područja ZDK obavezati za redovno izvještavanje prema registru zagađivača	2018.-2020.	MPUPiKiZO ZDK, privredni subjekti - zagađivači	15.000	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžeti Kantona
Strateški cilj 4: Unaprjeđenje finansiranja sistema zaštite okoliša					
Operativni cilj 4.1: Izrađivati i realizovati godišnji plan utroška prihoda od ekonomskih instrumenata zaštite okoliša					
4.1.1.	Izrada godišnjih planova utroška prihoda od ekonomskih instrumenata zaštite okoliša (Kantonalni Fond za zaštitu okoliša i druge institucije kojima je povjereno upravljanje ovim sredstvima)	Svake godine kontinuirano	MPUPiKiZO ZDK, i druge institucije kojima je povjereno upravljanje sredstvima	-	-
4.1.2.	Stvarati uvjete preko nadležnih institucija i u skladu sa važećim propisima da se osigura finansiranje projekata po javnim pozivima Fonda za zaštitu okoliša FBiH u ukupnom iznosu prema uplati naknada sa područja	Kontinuirano	Fond za zaštitu okoliša FBiH, MPUPiKiZO ZDK	-	-

R.br.	Mjera	Vrijeme izvršenja	Odgovornost	Iznos sredstava (KM)	Izvor sredstava
	ZDK				
4.1.3.	Stvarati uvjete za ravnomjerniju raspodjelu finansijskih sredstava po svim sektorima okoliša, što podrazumijeva značajnije usmjeravanje sredstava u realizaciju projekata u sektor zaštite zraka, upravljanja otpadom (promoviranja selektivnog prikupljanja i reciklaže otpada), remedijacije kontaminiranog i devastiranog zemljišta i zaštite prirodnih vrijednosti	Kontinuirano	Fond za zaštitu okoliša FBiH, MPUPIKiZO ZDK	-	-
4.1.4.	Osigurati poticaje i stimulatívne mjere za razvoj kreativnih industrija i rješenja u poboljšanju i zaštiti okoliša	Kontinuirano	Fond za zaštitu okoliša FBiH, MPUPIKiZO ZDK	100.000	Fond za zaštitu okoliša FBiH, Budžeti Kantona

3. PLAN PRAĆENJA I REALIZACIJA KEAP-A

Kantonalni ekološki akcioni plan Zeničko-dobojskog kantona (KEAP ZDK) za period 2017.-2025. godina donosi Skupština ZDK na prijedlog ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK (MPUPiKiZO ZDK).

Da bi KEAP bio realizovan u svim zacrtanim segmentima i uspostavljenoj dinamici neophodno je uspostaviti monitoring njegove implementacije. Praćenje implementacije KEAP-a u svim njegovim segmentima, prema utvrđenoj dinamici i rokovima za realizaciju, vršit će Radna grupa za realizaciju KEAP-a ZDK. Radnu grupu treba da čine predsjednik grupe i predstavnici interesnih subjekata u oblasti zaštite okoliša u ZDK. Radnom grupom bi predsjedavao predstavnik ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK, a Radnu grupu mogu sačinjavati članovi iz sljedećih interesnih grupa:

- Predstavnici MPUPiKiZO ZDK,
- Predstavnici Kantonalnih ministarstava: (i) poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, (ii) zdravstva, (iii) privrede i (iv) obrazovanja,
- predstavnici inspekcija (okoliša, vodoprivredna, poljoprivredna, šumarstva, zdravstva) i kantonalnih uprava,
- predstavnici općina iz ZDK,
- predstavnici organizacija civilnog društva.

Radnu grupu imenuje Vlada ZDK na planski period određen KEAP-om u roku od 15 dana od usvajanja KEAP-a. Funkcioniranje Radne grupe definirat će se na prvom radnom sastanku, najkasnije mjesec dana od dana objavljivanja KEAP-a ZDK u Službenom glasniku ZDK.

Imenovana lica mogu operativno delegirati odgovorna lica za učešće u radu Radne grupe, pri čemu se ne isključuje potreba za njihovim prisustvom i učešćem u procesu praćenja i ocjene postignutih ciljeva i rezultata.

Zadatak Radne grupe je da:

- prikuplja i obrađuje podatke i analizira indikatore stanja okoliša,
- analizira, ocjenjuje i sumira rezultate završenih aktivnosti u tekućoj godini,
- planira aktivnosti i sredstva za narednu godinu u skladu sa KEAP-om ZDK,
- utvrđuje način pristupanja vanjskim izvorima finansiranja za one projekte za koje je to predviđeno.

Radna grupa se treba sastajati najmanje dva puta godišnje i to:

1. Prvi radni sastanak - radi evaluacije aktivnosti u tekućoj godini. Nakon prvog radnog sastanka, Radna grupa priprema prvi izvještaj o stepenu implementacije KEAP-a, koji se podnosi Kantonalnoj Skupštini na prvoj narednoj sjednici. Kantonalna Skupština usvaja ili odbija izvještaj i predlaže korektivne mjere u cilju postizanja učinkovitosti i djelotvornosti na implementaciji KEAP-a ZDK.
2. Drugi radni sastanak - radi ažuriranja Akcionog plana i planiranja redoslijeda implementacije aktivnosti, sredstava potrebnih za njihovu realizaciju u kantonalnom i općinskim budžetima za narednu godinu i načina pristupanja vanjskim izvorima finansiranja za one projekte za koje je to predviđeno. Nakon drugog radnog sastanka, Radna grupa priprema konačni izvještaj o implementaciji KEAP-a za tekuću godinu te na osnovu njega i revidovani Akcioni plan za narednu godinu sa prijedlogom budžeta. Svi dokumenti se podnose Kantonalnoj Skupštini na prvoj narednoj sjednici koja usvaja ili odbija izvještaj i odobrava planiranje sredstava u budžetu za narednu godinu.

